

(Gast)Recensie van Conny Schelvis :

Mooi oud zijn /oud worden

Posted by [tazzylovesbooks](#) on [4 January 2018](#)

Gertrude Klinkhamer & Joke Roeleveld

Mooi oud zijn, mooi oud worden, een zoektocht

9789463383249/ 2017 uitgeverij Aspekt

Gertrude Klinkhamer (1948) werkte als verpleegkundige, docent geschiedenis, zakelijke directeur en de laatste vijftien jaar als trainer en coach.

Joke Roeleveld (1942) was de laatste vijftientig jaar van haar werkzame leven ook werkzaam als trainer en coach en is nog steeds maatschappelijk actief. Ze zingt, beeldhouwt en schrijft.

In de zomer raken twee vrouwen (68 en 73 jaar) met elkaar in gesprek over hoe zij oud willen worden. Dit gesprek is het begin van een bijzondere briefwisseling. Vragen over zingeving, ingrijpende veranderingen en angst voor verlies van gezondheid en relaties zijn thema's die voorbij komen in hun correspondentie.

Deze briefwisseling is de basis van dit boek geworden.

Voor je echter deze brieven kunt gaan lezen treffen we eerst een essay aan. Geschreven door Gertrude Klinkhamer waar ze teruggaat in de tijd om een beeld te schetsen over hoe er tegen oud zijn wordt aangekeken vroeger en nu.

Allereerst trok de cover van het boek mij al aan (ontwerp van Mark Heuveling/Snezhina Uzunova). Een mooi en stevige boom, met flinke wortels in de herfst. Net als de schrijfsters die in de herfst van hun leven hun overdenkingen met ons delen.

Na een persoonlijk voorwoord van Klinkhamer volgt haar essay met de titel "oud zijn, oud worden en onze cultuur".

De schrijfster neemt ons mee terug in de tijd van de filosofen uit de Griekse en Romeinse oudheid tot nu. Het beeld wat men heeft over ouderdom is een groot deel te danken aan hoe de omgeving er over denkt en mee bezig is.

Door de geschiedenis heen blijkt er meer aandacht te zijn voor de dood dan voor mooi oud

worden. Bovendien werden de mensen vroeger ook niet zo oud, vaak werkte ze al heel jong en heel hard en was het al “bejaard” als je in de middeleeuwen boven de 35 jaar uit kwam. Hierdoor is het beeld van “oude wijze en mooie mensen” ver te zoeken. Het is dan ook logisch dat er weinig literatuur over te vinden is.

Na een stuk geschiedenis, met mooie quotes van filosofen door de eeuwen heen volgt er een stuk over oud zijn in het heden. Uitgaande van de vier levensfasen van de mens, waarbij uiteraard de vierde levensfase de laatste mag zijn, en hoe het oud worden/zijn daar een rol in speelt. Waar je in de derde fase alles nog wilt invullen en compenseren (je stopt met werken en gaat wat anders zoeken om je tijd te vullen omdat verlies tegen te gaan) is het in de vierde fase juist de berusting en het los laten wat je innerlijke rust geeft.

Werden vijftig jaar geleden de mensen met 65 jaar achter de geraniums gezet en geleefd nu zien we mensen van die leeftijd niet meer als oud en afgeschreven en draait in het verzorgingshuis om het welbevinden en de zelfregie van de oudere.

Kortom het tijdsbeeld en de cultuur bepaalt hoe wij in het leven staan en hoe oud worden/zijn wordt beleefd. Dat dit een leidraad is of kan zijn is duidelijk. Voor iedereen is het immers een heel persoonlijke gewaarwording.

De persoonlijke filosofie daarover vind je vervolgens in de briefwisseling. Hoewel het onderwerp soms diep wordt geraakt is de schrijfstijl van beide dames goed toegankelijk en prettig te lezen.

Nu vind ik lezen in briefvorm toch altijd wel prettig maar het is mooi hoe de dames een neutraal onderwerp heel persoonlijk benaderen zonder intiem te worden. Iets wat bij persoonlijke brieven snel zou kunnen gebeuren maar dat is niet relevant voor dit boek. Ik vond het een mooi boek om te lezen, je bent zo oud als je je voelt en dat zal zeker meespelen bij het proces van het ouder worden en hoe je dit gaat beleven. Het geeft een mooi tijdsbeeld weer en mooie inzichten over onze cultuur.

Conny Schelvis